

№417, 11-noyabr, 2021 y.

**COVID
19**

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2021 y. 10-noyabr holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	252 095 509	(+ 1 298 201)
Sog'ayganlar soni	-	228 155 178	(+ 1 144 444)
Vafot etganlar soni	-	5 087 487	(+ 19 446)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	47 642 463	(+ 89 094)
	Hindiston	-	34 388 422	(+ 1 636)
	Braziliya	-	21 911 382	(+ 14 357)
	Buyuk Britaniya	-	9 406 001	(+ 39 329)
	Rossiya	-	8 911 713	(+ 38 058)
	Turkiya	-	8 315 424	(+ 27 259)
	Fransiya	-	7 244 040	(+ 11 883)
	Eron	-	6 012 408	(+ 7 948)
	Argentina	-	5 300 985	(+ 1 567)
	O'zbekiston	-	188 619	(+ 221)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2021 y. 9-noyabr holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1 497 126	16 140
Andijon viloyati	2 924 252	20 270
Buxoro viloyati	1 682 255	22 973
Jizzax viloyati	1 135 161	10 238
Qashqadaryo viloyati	2 054 308	21 046
Navoiy viloyati	1 142 106	4 916
Namangan viloyati	3 004 168	27 053
Samarqand viloyati	2 725 704	62 649
Surxondaryo viloyati	2 432 458	15 046
Sirdaryo viloyati	696 034	8 962
Toshkent viloyati	2 597 060	35 280
Farg'ona viloyati	3 082 709	28 687
Xorazm viloyati	1 792 880	19 618
Toshkent sh.	1 728 282	30 738
Jami	28 494 503	323 616

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

Pfizer vaktsinasi kuchaytiruvchi dozadan so'ng birinchi natijalarni ko'rsatdi

Pfizer va BioNTech farmatsevtika kompaniyalari vaktsinasining kuchaytiruvchi dozasi samaradorligi bo'yicha III bosqich tadqiqot natijalari e'lon qilindi. 10 mingdan ortiq odam ishtirok etgan keng miqyosli tadqiqot jarayonida ma'lum bo'lishicha, vaktsinaning uchinchi dozasi koronavirus infeksiyasiga qarshi immunitet darajasini ikki dozali inyeksiyadan keyin kuzatilgan natijaga erishilgan. Kutavlarlarga ko'ra kuchaytiruvchi dozaning samaradorligi 95,6% ni tashkil etdi [2, 3].

Tadqiqotning barcha ishtirokchilari avval Pfizer-BioNTech vaktsinasining ikki dozasi birlamchi seriyasini olgan, so'ngra 30 mkg (birlamchi seriyadagi kabi bir xil doza) yoki platsebo dozasi oshirish uchun 1: 1 tasodifiylashtirildi. Vaktsinaning ikkinchi dozasi va kuchaytiruvchi dozani yoki platseboni qabul qilishda o'rtasidagi vaqt oralig'i taxminan 11 oyni

tashkil etdi. COVID-19 belgilari kuchaytiruvchi doza yoki platsebo qabul qilinganidan keyin kamida 7 kundan keyin o'lchangan, o'rtacha kuzatuv 2,5 oyni tashkil qilgan. Tadqiqot davrida COVID-19 bilan kasallanishning 5 ta holati kuchaytiruvchi guruhda va 109 ta holat kuchaytirilmagan guruhda qayd etilgan.

Kuzatilgan nisbiy vaktsina samaradorligi 95,6% (95% CI: 89,3, 98,6) avvalgi SARS-CoV-2 infeksiyasi bo'lmagan shaxslarda kuchaytirilmagan guruhga nisbatan kuchaytiruvchi guruhdagi kasalliklarning kamayishini aks ettirgan. Ishtirokchilar o'rtacha 53 yoshdan iborat bo'lib, 16 yoshdan 55 yoshgacha 55,5 foizni, 65 va undan katta yoshdagilar 23,3 foizni tashkil etdi. Ko'pgina kichik guruhlar tahlil natijalariga ko'ra samaradorlik yoshi, jinsi, irqi, etnik kelib chiqishi yoki irsiy kasalliklardan qat'i nazar bir xil ekanligini ko'rsatdi.

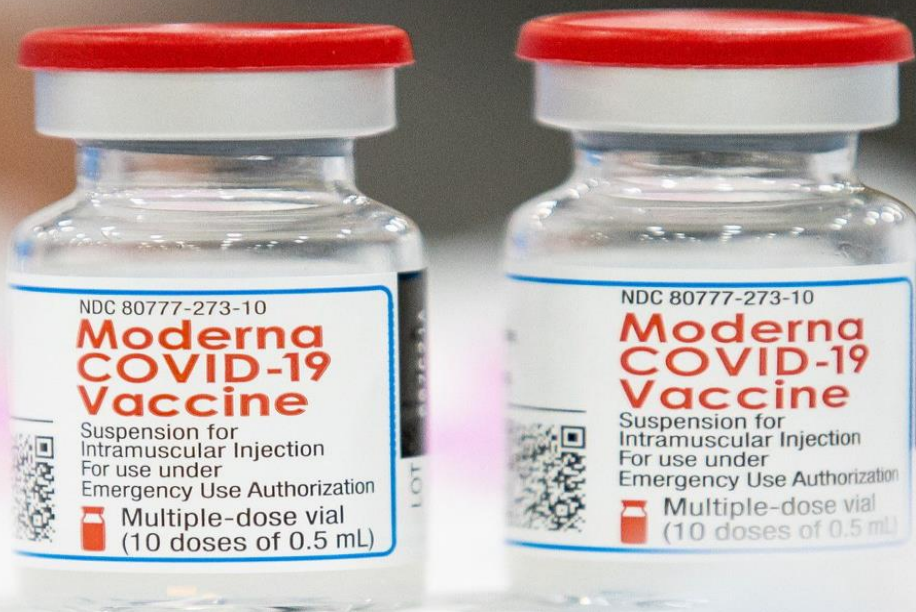

Vaktsinaning xavfsizligi bo'yicha hech qanday xavfsizlik muammosi aniqlanmadi [4].

Moderna Yevropa Ittifoqida 11 yoshgacha bo'lgan bolalar uchun vaksinani targ'ib qilmoqda

Amerikaning Moderna biotexnologik kompaniyasi Yevropa dori vositalari agentligiga olti yoshdan o'n bir yoshgacha bo'lgan bolalar uchun COVID-19 vaktsinasini tasdiqlash uchun so'rovnoma yubordi [5].

To'rt hafta oralig'ida ikkita inyeksiya dozasi boshqa yosh guruhlar uchun 100 mikrogramdan 50 mikrogramgacha kamaytirildi.

Hozirgi vaqtda Moderna vaktsinasi Yevropa Ittifoqida 12 yoshdan oshgan odamlarni emlash uchun tasdiqlangan [6].

O'tgan oy oxirida Moderna olti yoshdan o'n bir yoshgacha bo'lgan bolalar uchun COVID-19 vaktsinasi sinovlarida kuchli neytrallashtiruvchi antitana reaksiyasi aniqlanganini e'lon qilgan edi. 4700 ta bolada o'tkazilgan klinik sinovlar ma'lumotlari "ikkinchi dozadan keyin bir oy ichida kuchli immunitet samaradorligini ko'rsatdi", deb xabar beradi Moderna [7].

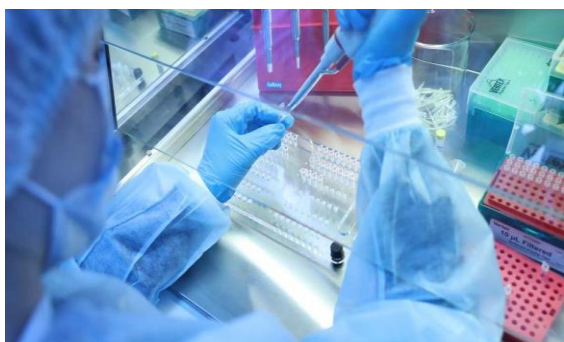
“MIR 19” preparati COVID-19 bo‘yicha tadqiqotning ikkinchi bosqichni yakunlanmoqda

Rossiyada ishlab chiqarilgan MIR-19 koronavirus preparatining klinik sinovlarining ikkinchi bosqichi yakunlanmoqda, dedi Rossiya Federal biotibbiyot agentligi rahbari Veronika Skvorsova [5].

“COVID-19 ni davolash uchun etiotrop antiviral– MIR 19 yaratildi, u hozirda klinik sinovlarning ikkinchi bosqichini yakunlamoqda”, dedi Veronika Skvorsova “Molekulyar diagnostika – 2021” o‘ninchi xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyasida. Preparat SARS-CoV-2 ga ta‘sir qilishning eng ishonchli usuli deb hisoblangani sababli organizmga yengil ta‘sir qiladi [6].

MIR-19 - bu RNK aralashuv mexanizmiga asoslangan preparat. U ikkita komponentdan iborat bo‘lib, faol modda (kichik interferent RNKlar) va tashuvchi peptiddan iborat. Preparat koronavirus genomining replikatsiyasi uchun mas‘ul bo‘lgan qismga ta‘sir qiladi, bu virusning ko‘payishini oldini oladi [7].

Federal biotibbiyot agentligining tibbiyoti va innovatsion texnologiyalar bo‘limi boshlig‘i, tibbiyot fanlari doktori Daria Kryuchko so‘zlariga ko‘ra, Mir-19 profilaktika sifatida, ya‘ni COVID bilan kasallangan bemor bilan aloqa qilganda samarali bo‘lishini tan oldi. Shu bilan birga, Immunologiya instituti laboratoriya mudiri Ilya Kofiadining fikricha, ushbu vaksinani COVID-19ni maxsus davolashga qodir dunyodagi birinchi preparat deb hisoblash mumkin. Laboratoriya sinovlari natijasida olimlar Mir-19 kasal hayvonlarda virus kontsentratsiyasini 10 ming baravar kamaytirganini aniqladilar [8].

Preparat inson genomiga va immunitetiga ta‘sir qilmaydi, u xavfsizdir. Bunday holda, preparat virusning ko‘payishini to‘xtatadi va uning fonida koronavirus infeksiyasi, shuningdek, pnevmonit va o‘tkir respirator distress sindromi rivojlanishining eng og‘ir shakllarini oldini oladi [9].

Qora qalampir birikmasi koronavirus tarqalishini oldini olishi aniqlandi

Rossiyaning Sankt-Peterburgdagi Paster nomidagi Fanlar akademiyasining Sitologiya instituti olimlari qora murch tarkibidagi piperin COVID-19 tarqalishini to'sib qo'yishi mumkin degan xulosaga kelishmoqda. Tegishli tadqiqot 9-noyabr, seshanba kuni Biomedicines jurnalida chop etildi.

Ilmiy ish mualliflaridan biri, Rossiya Fanlar akademiyasi Markazi instituti bosh ilmiy xodimi Olga Ostroumova inson hujayrasi yuzasida koronavirus tarqalishida oqsillarni to'sib qo'yadigan dori-darmonlarni yaratishni kamaytirish usullaridan biri ekanligini ta'kidladi. Boshqacha qilib aytganda, ular virusning organizmda ko'payishini oldini oladi.

Biroq, mutaxassis aytganidek, koronavirus juda tez mutatsiyaga uchraydi. Bu, o'z navbatida, bemor tomonidan qo'llaniladigan dori vositalariga nisbatan virusning yanada qarshilik ko'rsatish qobiliyatini ko'rsatadi. Shu munosabat bilan olimlar inson hujayralari va COVID-19 lipid membranalarining (membranalarining) sintezini blokirovka qilishi

mumkin bo'lgan moddalarni o'rganishdi [10].

Rossiyalik olimlar eksperimentlar uchun 20 xil alkaloidni oldilar, piperin eng katta samaradorlikni ko'rsatdi. Ushbu modda inson hujayralari membranalarini birlashish qobiliyatini yo'qotgan virusli lipid membranalarining xususiyatlarini o'zgartirishga muvaffaq bo'ldi [11].

Kelgusida ilmiy guruh boshqa alkaloidlarning koronavirusga qarshi turish xususiyatlarini o'rganishni rejalashtirmoqda. Olimlar, shuningdek, klinik amaliyotga membranali antiviral preparatlarni joriy etishga hissa qo'shadilar. Hozircha dunyoda hujayra va koronavirus o'rtasidagi membranalararo o'zaro ta'sirni bloklaydigan dori vositalari ro'yxatga olinmadi [12].

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (10.11.2021)
2. Pfizer and Biontech announce phase 3 trial data showing high efficacy of a booster dose of their COVID-19 vaccine // <https://www.pfizer.com/news/press-release/press-release-detail/pfizer-and-biontech-announce-phase-3-trial-data-showing> (10.11.2021)
3. Бустерная доза вакцины Pfizer-BioNTech показала эффективность в 95,6% // <https://www.kommersant.ru/doc/5041768> (10.11.2021)
4. Вакцина Pfizer показала первые результаты после бустерной дозы // <https://sud.ua/ru/news/obshchestvo/219490-vaktsina-pfizer-pokazala-pervye-rezultaty-posle-busternoy-dozy> (10.11.2021)
5. Moderna Seeks EU Approval Of Covid Vaccine For 6 To 11 Year Olds // <https://www.ndtv.com/world-news/moderna-seeks-eu-approval-of-covid-19-vaccine-for-6-to-11-year-olds-2605054> (10.11.2021)
6. Moderna просит ЕМА одобрить свою вакцину от Covid-19 для детей от шести до 11 лет // <https://rus.delfi.lv/news/daily/abroad/moderna-prosit-ema-odobrit-svoyu-vakcinu-ot-covid-19-dlya-detej-ot-shesti-do-11-let.d?id=53761783> (10.11.2021)
7. Moderna продвигает в ЕС вакцину для детей до 11 лет // <https://mixnews.lv/v-mire/2021/11/09/moderna-prodvigaet-v-es-svoyu-vaktsinu-dlya-detej-do-11-let/> (10.11.2021)
8. Завершается вторая фаза исследований препарата "МИР 19" от COVID-19 // <https://ria.ru/amp/20211109/mir-19-1758170795.html> (10.11.2021)
9. Антиковидное лекарство "Мир-19" завершает вторую фазу клинических исследований // <https://life.ru/p/1448524> (10.11.2021)
10. В ФМБА заявили о завершении второй фазы испытаний препарата «Мир-19» от COVID-19 // <https://iz.ru/1247018/2021-11-09/v-fmba-zaiavili-o-zavershenii-vtoroi-fazy-isyptanii-preparata-mir-19-ot-covid-19> (10.11.2021)
11. Началась вторая фаза клинических испытаний препарата от коронавируса "Мир-19" // <https://tass.ru/obshchestvo/11263881> (10.11.2021)
12. В России завершается вторая фаза испытаний препарата для лечения коронавируса // <https://vedtver.ru/news/society/v-rossii-zavershaetsja-vtoraja-faza-isyptanii-preparata-dlja-lechenija-koronavirusa/> (10.11.2021)
13. Ученые РАН назвали продукт с блокирующим COVID-19 веществом // <https://iz.ru/1247500/2021-11-10/uchenye-ran-nazvali-produkt-s-blokiruiushchim-covid-19-veshchestvom> (10.11.2021)
14. Ученые выяснили, что содержащийся в черном перце пиперин блокирует коронавирус // <https://riamo.ru/article/523215/uchenye-vyasnili-chto-soderzhaschijsya-v-chernom-pertse-piperin-blokiruet-koronavirus.xl> (10.11.2021)

**COVID
19**

**Coronavirus
Vaccine**

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021